

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту

В.В.Ягоднікова

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ТА ПРОВЕДЕННЯ
ПРАКТИЧНИХ/СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
З ДИСЦИПЛІНИ
ІННОВАЦІЙНА ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ
для здобувачів другого рівня вищої освіти
освітньо-професійної програми
«Освітній менеджмент у педагогічних системах»**

2022

УДК 371:37.014.3

*Схвалено вченою радою Комунального закладу вищої освіти «Одеська академія
неперервної освіти Одеської обласної ради»
Протокол № 6 від 30 серпня 2022 року*

Рецензенти:

Канішевська Л.В. – доктор педагогічних наук, професор, Інститут проблем виховання НАПН України

Осипова Т. Ю. – доктор педагогічних наук, професор, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Ягоднікова В.В. Методичні рекомендації до організації самостійної роботи та проведення практичних занять з дисципліни «Інноваційна освітня діяльність». Одеса: Видавець Букаєв В.В., 2022. 33 с.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Завдання для самостійної роботи та проведення семінарських/практичних занять.....	6
Методичні вказівки до виконання самостійної роботи.....	13
Семінарські заняття.....	23
Практичні заняття.....	24
Теми практичних/семінарських занять.....	25
Зміст практичних занять.....	25
Контрольні засоби перевірки результатів навчання.....	27
Рекомендовані літературні джерела.....	30

Вступ

Самостійна робота здобувача вищої освіти є невід'ємною складовою освітнього процесу, це форма організації освітнього процесу, за якої здобувач вищої освіти опановує теоретичні знання й практичні навички, в час, вільний від аудиторних навчальних занять, передбачає інтеграцію різних видів індивідуальної та колективної навчальної діяльності, без безпосередньої участі викладача, але під його керівництвом.

Самостійна робота спрямована на системне і послідовне засвоєння в певному обов'язі навчальної дисципліни, поглиблення і закріплення знань здобувача вищої освіти, розвиток аналітичних, дослідних та практичних навичок з проблематики навчальної дисципліни, забезпечує підготовку студента до аудиторних занять і контрольних заходів

Метою дисципліни «Інноваційна освітня діяльність» є формування у здобувачів вищої освіти системи знань і навичок, необхідні для організації і здійснення інноваційної освітньої діяльності в педагогічних системах.

Самостійна робота з навчальної дисципліни «Інноваційна освітня діяльність» включає такі види робіт:

- вивчення і конспектування матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання;
- опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури;
- пошук, огляд, аналіз та складання списку літератури і електронних джерел інформації з заданої проблеми (теми) навчального курсу;
- виконання науково-дослідних завдань;
- введення тематичного словника;
- виконання завдань з проєктування і моделювання;
- розробка мультимедійної презентації;
- підготовка усної і письмової доповіді;
- складання тестових завдань з теми;
- підготовка портфоліо;
- підготовка до поточного та підсумкового контролю.

Здобувач вищої освіти може за бажанням обрати і запропонувати завдання самостійної роботи, що охоплюють такі види робіт:

- науково-дослідницька робота, участь у наукових студентських конференціях, турнірах, семінарах і олімпіадах;
- аналіз наукових публікацій з визначеної теми;
- підготовка рецензії на наукову статтю;
- проведення педагогічного дослідження;
- підготовка дидактичних матеріалів з теми;
- виконання індивідуальної роботи;
- оформлення карт, таблиць і схем з визначеної викладачем теми;
- розробки програм, вправ, практичних завдань, кейсів тощо.

Самостійна робота забезпечується:

- навчально-методичними ресурсами (навчальні та робочі програми навчальних дисциплін, підручники, навчальні посібники, навчально-методична література, методичні матеріали);
- інформаційними ресурсами (довідники, наукова, фахова і періодична література тощо);
- інформаційно-комунікаційним обладнанням;
- бібліотечними приміщеннями і ресурсами, навчальними і спеціалізованими аудиторіями, кабінетом самопідготовки, комп'ютерними класами, лабораторіями і кабінетами Відкритого освітнього простору;
- консультаціями викладача, методистами науково-методичними лабораторіями Академії, фахівцями-практиками;
- можливістю публічного обговорення теоретичних або практичних результатів, отриманих студентом самостійно (дискусії, круглі столи, наукові семінари, методологічні семінари, конференції, конкурси тощо).

При виконанні самостійної роботи здобувач вищої освіти повинен дотримуватись принципів академічної доброчесності, правил цитування, не допускати академічний плагіат.

Контроль самостійної роботи і оцінка її результатів включає:

- самоконтроль і самооцінку здобувача вищої освіти;
- взаємооцінювання здобувачів вищої освіти;
- контроль і оцінку викладача, кафедри, ректорату, екзаменаційних і атестаційних комісій та ін.

Основними формами контролю самостійної роботи є:

- проведення заліку;

- тестування;
- проведення контрольних робіт;
- опитування студентів;
- перевірка домашніх завдань;
- перевірка індивідуальних завдань;
- захист проєкту, творчого завдання;
- презентація завдання.
- інше.

Результативність виконання конкретних завдань для самостійної роботи студента оцінюється в балах, кількість яких може бути різною для різних типів завдань. Перелік завдань для самостійної роботи, критерії її оцінки, терміни та умови виконання доводяться до відома студентів на початку вивчення навчальної дисципліни та є доступними через робочі програми і силабуси навчальної дисципліни, які розташовані на вебсайті.

Завдання для самостійної роботи та проведення семінарських/практичних занять

Тема 1. Теоретичні основи інновацій в освіті

Основні поняття теми: інновації, освітні інновації, інновації навчання, педагогічні інновації, інновації виховання, інноваційний процес.

Завдання:

- Запишіть визначення (згідно з правилами цитування) та проаналізуйте у різних джерелах тлумачення основних понять, а саме: «інновації», «освітні інновації», «інновації навчання», «педагогічні інновації», «інновації виховання», «інноваційний процес». «управління інноваційним процесом».
- Зробіть висновки щодо тенденцій розвитку інноваційних процесів в освіті й управлінні.

Рекоменована література:

1. Богданова І. М. Педагогічна інноватика : навч. посіб. Одеса: ТЕС, 2000. 165с.
2. Буркова Л. В. Класифікація педагогічних інновацій як елемент механізму управління інноваційним процесом в освіті. Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи: зб.наук. праць. Ред. кол. Л. І. Даниленко та ін. К. : Логос, 2000. С. 231-238.

3. Кларин М. В. Инновации в мировой педагогике: обучение на основе исследования, игры, дискуссии. (Анализ зарубежного опыта). Рига.: Педагогический центр «Эксперимент», 1995. 320 с.
4. Кремень В. Г. Освіта і наука в Україні – інноваційні аспекти. К. : Грамота, 2005. 448 с.
5. Кремень В. Г., Ільїн В.В., Пролесєв С.В. та ін. Феномен інновації: освіта, суспільство, культура. за ред. В. Г. Кременя. К.: Педагогічна думка, 2008. 472 с.
6. Мірошнік С. І. Інновації в системі середньої загальної освіти: теоретичний аспект: [http:// www.nbu.gov.ua](http://www.nbu.gov.ua)
7. Паламарчук В. Ф. Першооснови педагогічної інноватики. К.: Освіта України, 2005. 504 с.
8. Химинець В. В. Інноваційна освітня діяльність. Тернопіль: Мандрівець, 2009. 360 с.

Тема 2. Сутність інноваційної освітньої діяльності

Основні поняття теми: освітня діяльність, інноваційна діяльність, інноваційна освітня діяльність, педагоги-новатори, педагоги-інноватори.

Завдання:

- Ознайомтесь з перспективним досвідом педагогів Одещини.
- Підготуйте доповідь (до 5 хв.) про педагогів-інноваторів регіону
- Підготуйте портфолію педагогів-інноваторів регіону (ЗФН)

Семінарське заняття:

- Питання для обговорення: Наведіть приклади реалізації принципів здійснення інноваційної освітньої діяльності.
- Презентація доповідей про педагогів-інноваторів регіону.

Рекоменована література:

1. Бойко А. М. Упровадження педагогічної інноватики в практику виховання: монографія. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2011. 384с.
2. Ващенко Л. М. Управління інноваційними процесами в загальній середній освіті регіону: монографія К.: Тираж, 2005. 380 с.
3. Докучаєва В. В. Проектування інноваційних педагогічних систем у сучасному освітньому просторі: монографія. Луганськ: Альма-матер, 2005. 304 с.

4. Інновації в освіті: інтеграція науки і практики : зб. наук.-метод. праць. за заг. ред. О. А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. 492 с.
5. Інноваційна діяльність педагога: від теорії до успіху: інформ.-метод. зб. упор. Г. О. Сиротенко. Полтава : ПОІППО, 2006. 124 с.
6. Химинець В. В. Інноваційна освітня діяльність. Тернопіль: Мандрівець, 2009. 360 с.

Тема 3. Організаційно-нормативна база інноваційної освітньої діяльності

Основні поняття теми: інноваційна освітня діяльність, нормативно-правова база, організаційне забезпечення.

Завдання:

- Законспектуйте та проаналізуйте нормативні документи про здійснення інноваційної освітньої діяльності.
- Визначте організаційне забезпечення інноваційної освітньої діяльності (ЗФН).

Рекоменована література:

1. Закон України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380) URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020. № 651-XIV URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>
3. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність»,
4. Закон України «Про авторське право і суміжні права»,
5. Закон України «Про науково-технічну інформацію»,
6. Закон України «Про наукову і науково-технічну експертизу»,
7. Закон України «Про інноваційну діяльність»,
8. Положення «Про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності» (наказ МОН України від 17.11.2000 р. № 522),
9. Положення «Про експериментальний загальноосвітній заклад» (наказ МОН України від 20.01.2002 р. № 114).
10. Василенко Н. В. Інноваційний потенціал школи. Директор школи. 2011. № 3. С. 25-28.
11. Ягоднікова В. В. Інноваційний потенціал загальноосвітньої школи як основа інноваційної спрямованості виховного процесу / В. В. Ягоднікова // Materials of the XI International scientific and practical conference, «Science with out borders», March 30 – April 7, 2015 on Pedagogical sciences. – pp. 36-40.

Тема 4. Інноваційні освітні технології

Основні поняття теми: освітні технології, інноваційні технології, інноваційні освітні технології, експертиза.

Завдання:

- Складіть перелік рекомендованих літературних джерел з теми для проведення консультації.
- Оформите карту проєкту (тема проєкту за вибором студента).

Рекоменована література:

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: підручник. 2-ге вид., доповн. К.: Академвидав, 2012. 349 с.
2. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій: навч.-метод. Посібник. Х. : Вид. група «Основи», 2009. 176 с.
3. Інноваційні педагогічні технології: посібник. за ред.. О.І. Огієнко; авт. кол.: О.І.Огієнко, Т.Г. Калюжна, Ю.С. Красильник, Л.О.Мільто, Ю.Л. Радченко, К.В. Годлевська, Ю.М. Кобюк. К., 2015. 314 с.
4. Кларин М. В. Інновації в навчанні. Завуч. 2000. № 23-24. С. 8.
5. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/54258/

Тема 5. Інтерактивні технології навчання і виховання

Основні поняття теми: інтерактивні технології навчання і виховання, інтегративні технології, технологія «перевернутий клас», ігрові технології, діалогічні технології, технологія колективної творчої справи, тренінгові технології, проєктні технології, квест-технології, змагальні технології, кейс-технології, ІКТ-технології, бренд-стратегії, бенчмаркінг, інжиніринг, реінжиніринг, тімбілдінг, рейфреймінг, кейс-метод.

Завдання:

- Створіть хмару тегів на 12 слів
- Виконайте порівнювальний аналіз вітчизняних та зарубіжних пошукових систем (META, UAport, Rambler, Google, Yahoo!). Подати звіт у вигляді таблиці.
- Підготуйте презентацію за обраною темою уроку чи виховного заходу.

Практичне заняття:

- Презентація за обраною темою уроку чи виховного заходу.
- Моделювання відкритого освітнього середовища закладу загальної середньої освіти.

Рекоменована література:

1. Гуревич Р.С., Кадемія М. Ю., Шевченко Л. С. Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід: навч. посібник; за ред. Гуревича Р. С. Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2012. 348 с.
2. Гуревич Р. С., Кадемія М. Ю. Веб-квест як інноваційна технологія навчання у вищій і середній школі. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. 2011. № 21 (232). Ч. 1. С. 36-45.
3. Колесова О.А. Мережеві освітні спільноти в контексті цифровізації соціуму. Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі: проблеми і перспективи розвитку. Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції. 14 травня 2020 р. Одеса. Букаєв Вадим Вадимович. 2020. С. 190-192.
4. Кузьміч Т.О. Медіаосвіта як інновація: створення спецкурсів з медіаосвітнім компонентом. Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі: проблеми і перспективи розвитку. Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції . 21 травня 2019 р. Одеса. Букаєв Вадим Вадимович. 2019. С. 234-239.
5. Литвинов А. С. Педагогічний провайдинг інновацій в освіті: навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2018. 265 с.
Лях Н.Г. Веб-урок, або як провести урок без дошки та крейди. Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі: проблеми і перспективи розвитку. Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції. 14 травня 2020 р. Одеса. Букаєв Вадим Вадимович. 2020. С. 239-241.

Тема 6. Психолого-педагогічні особливості інноваційної освітньої діяльності
Основні поняття теми: інноваційна компетентність педагога, антиінноваційні бар'єри, профілактика, готовність, діагностичний інструментарій.

Завдання:

- Розробіть комплекс заходів щодо профілактики антиінноваційних бар'єрів у педагогів.
- На вибір студента: Складіть діагностичний інструментарій для виявлення стану готовності до педагогів до інноваційної освітньої діяльності / Складіть 10 тестових завдань з теми.

Рекоменована література:

1. Кузнєцова О.В. Психологічний портрет педагога-тренера Нової української школи: профілі інноваційності. Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі: проблеми і перспективи розвитку. Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції. 14 травня 2020 р. Одеса. Букаєв Вадим

- Вадимович. 2020. С. 80-83.
2. Уруський В.І. Формування готовності вчителів до інноваційної діяльності: Методичний посібник. Тернопіль: ТОКІППО, 2005. 96 с.
  3. Ягоднікова В. В. Проблема антиінноваційних бар'єрів у виховній діяльності педагогів. Педагогічна освіта: теорія і практика: зб. наук. праць. Кам'янець-Подільський національний університет імені І. Огієнка; гол. ред. Каньоса П. С. Кам'янець-Подільський: видавець ПП Зволенко Д. Г., 2013. Вип. 13. С. 162-167.
  4. Ягоднікова В. В. Розвиток мотивації педагогів до інноваційної виховної діяльності : навч.-метод. посіб. Одеса: ТОВ «Лерадрук». 2013. 114 с.
  5. Ягоднікова В.В. Психологічний тренінг як метод розвитку інноваційного потенціалу педагогів Актуальні проблеми психології інновацій: теорія та практика: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (15 вересня 2017 р). Одеса. ВМВ, 2017. С.160-163.

Тема 7. Організаційно-методичні засади організації інноваційної освітньої діяльності

Основні поняття теми: організація, методичне забезпечення, організаційно-методичні умови, методичний менеджмент.

Завдання:

- Визначте і спроектуйте реалізацію організаційно-методичних умов організації інноваційної освітньої діяльності.
- Складіть перелік рекомендованих літературних джерел для забезпечення підготовки педагогів до інноваційної освітньої діяльності.

Практичне заняття:

- Презентація завдання самостійної роботи.
- Ділова гра з консультування вчителів.

Рекомендована література:

1. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій: навч.-метод. посібник. Х. : Вид. група «Основи», 2009. 176 с.
2. Уруський В.І. Формування готовності вчителів до інноваційної діяльності: Методичний посібник. Тернопіль: ТОКІППО, 2005. 96 с.
3. Ягоднікова В.В. Критеріальний підхід до визначення стану сформованості інноваційної компетентності педагогів. Релігія, релігійність, філософія та гуманітаристика у сучасному інформаційному просторі: національний та

інтернаціональний аспекти: зб. Наук. Праць / за заг. ред. д. філос. Н. Журби М.А. Монреаль СРМ «ASF», 2018. С.65-68.

4. Ягоднікова В.В. Актуалізація інноваційної компетентності педагогів у системі післядипломної освіти. Професійна компетентність сучасного педагога: методологія, теорія, методика, практика: монографія. Задорожна Л.К., Ягоднікова В.В., Сагач Г.М. та ін., за заг. ред. В.В.Ягоднікової. Одеса. Вид.Букаєв В.В., 2019. С.119-143

Тема 8. Наукові та організаційно-методичні засади інноваційної освітньої діяльності

Основні поняття теми: супровід, науково-методичний супровід, організаційно-методичний супровід.

Завдання:

- Розробить науково-методичний супровід інноваційної освітньої діяльності педагогів. Підготуйте мультимедійну презентацію.

Рекоменована література:

1. Задорожна Л.К. Науково-інформаційні та мотиваційні ресурси у структурі антропологічних факторів розвитку професійної компетентності педагогів: філософський аспект. Професійна компетентність сучасного педагога: методологія, теорія, методика, практика: монографія. Задорожна Л.К., Ягоднікова В.В., Сагач Г.М. та ін., за заг. ред. В.В.Ягоднікової. Одеса. Вид.Букаєв В.В., 2019. С.8-26.
2. Кравець Н.Ю. Хоменко О.А. Науково-методичний супровід вчителів пілотних шкіл в умовах Всеукраїнського експерименту. Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі: проблеми і перспективи розвитку. Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції. 14 травня 2020 р. Одеса. Букаєв Вадим Вадимович. 2020. С.154-157.
3. Папач О.І. Науково-методичний супровід розвитку професійної компетентності педагогів в системі неперервної освіти. Професійна компетентність сучасного педагога: методологія, теорія, методика, практика: кол.монографія. за заг. ред. В.В.Ягоднікової. Одеса: вид. Букаєв В.В., 2019. С. 258-285.
4. Ягоднікова В. В. Формування інноваційної спрямованості виховного процесу загальноосвітньої школи : теоретичні і практичні аспекти : монографія / В. В. Ягоднікова. Одеса: Видавець В. В. Букаєв, 2016. 496 с.

Методичні вказівки до виконання самостійної роботи

Підготовка доповіді

Доповідь – це вид монологічного мовлення, публічне, розгорнуте повідомлення з певного питання, засноване на залученні документальних даних. Вміст доповіді передбачає інформацію, що відображає суть питання або дослідження актуальної проблеми.

Доповіді можуть бути усними або письмовими.

При підготовці доповіді здобувач освіти повинен дотримуватися певного алгоритму, який передбачає:

1. Вибір напрямку доповіді.
2. Підбір літературних джерел.
3. Консультація з викладачем.
4. Складання плану доповіді (вступ, аналіз проблеми, виклад основного матеріалу, власні висновки)
5. Вивчення змісту літературних джерел.
6. Систематизація проаналізованого матеріалу.
7. Опис дослідження і його результатів (якщо передбачено).
8. Написання тез доповіді (треба пам'ятати, що середній темп виступу: 1 сторінка аркушу - 2,5 хвилини виступу).
9. Проговорення доповіді (визначити акценти, паузи, тривалість; етичне посилання на авторів передбачає повне прізвище, ім'я (по батькові, науковий ступень чи звання).
10. Корегування доповіді (за необхідністю).
11. Доповідь на занятті чи заході.

Вимоги до написання тез доповіді:

- текст має бути набраний у редакторі Microsoft Word у вигляді комп'ютерного файлу з розширенням *.doc, *.docx. Шрифт – Times New Roman, кегель – 14, міжрядковий інтервал – 1,5. Параметри сторінки: зверху, знизу – 20 мм ліворуч – 25 мм, праворуч – 15 мм, абзацний відступ – 12 мм;
- обсяг тез може бути в межах 2-3 сторінки машинописного тексту через 1,5-2 інтервали.
- у правому верхньому куті розміщують прізвище автора та його ініціали та доповнюють відомостями про нього;
- назва тез доповіді коротко відображає головну ідею, думку, положення (2-5 слів);

- послідовність викладу змісту може бути наступна: актуальність, проблеми; стан розробки проблеми в науці і практиці; основна ідея, положення, висновки дослідження; основні результати та їх практичне значення. В тезах зазвичай не використовують цитати, цифровий матеріал;
- формулювання кожної тези починається з нового рядка, кожна з яких має самостійну думку, висловлену в одному або кількох реченнях.

2. Складання тестових завдань

Тестові завдання – це інструмент, що призначений для вимірювання ступеня навченості учня, який складається з системи тестових завдань, стандартизованої процедури проведення, обробки та аналізу результатів.

Тестове завдання — складова частина педагогічного тесту, що відповідає вимогам технологічності, форми, змісту і, крім цього, статистичним вимогам:

- означеної складності;
- достатньої роздільної здатності.

Тестові завдання поділяються на дві групи:

1. закриті:

- завдання з множиною варіантів;
- завдання альтернативних відповідей;
- завдання множинного вибору;
- завдання на встановлення відповідності;
- завдання на встановлення правильної послідовності.

2. відкриті:

- завдання вільного викладу;
- завдання-доповнення.

Вимоги до оформлення:

- текст завдання має бути набраний у редакторі Microsoft Word у вигляді комп'ютерного файлу з розширенням *.doc, *.docx. Шрифт – Times New Roman, кегель – 14, міжрядковий інтервал – 1,5. Параметри сторінки: зверху, знизу – 20 мм ліворуч – 25 мм, праворуч – 15 мм, абзацний відступ – 12 мм;

- у правому верхньому куті розміщують прізвище автора та його ініціали та доповнюють відомостями про нього;

- рядком нижче по центру надається назва теми;
- послідовність завдань викладається від с простого до складного;

- кожне тестове завдання починається з нового рядка;
- на прикінці надається ключ до тестових завдань.

Проектування

Проект – це задум (завдання, проблема) та необхідні ресурси, процедури, засоби, його реалізації з метою досягнення бажаного навчального, виховного, розвивального чи організаційного результату.

Проекти поділяються:

- *за складом учасників колективної діяльності*: індивідуальні, парні, групові, колективні.
- *за характером партнерських взаємодій між учасниками проективної діяльності*: кооперативні, змагальні, конкурсні.
- *за метою реалізації між предметних зв'язків*: монопредметні, міжпредметні, позапредметні (надпредметні).
- *за характером координації проекту*: безпосередні (жорсткі та гнучкі), приховані.
- *за тривалістю*: короткі, тривалі, довготривалі.
- *за метою та характером проектної діяльності*: інформаційні, соціальні, науково-пошукові, ознайомлюванні, дослідницькі, творчі, ігрові, пригодницькі, мистецькі, конструкційні, практично-орієнтовані, телекомунікаційні тощо.

Проекту властива чітка структура, яка відображається в його положенні або програмі:

- назва проекту,
- актуальність проекту,
- мета й завдання проекту,
- етапи реалізації проекту,
- визначення термінів реалізації проекту,
- учасники проекту,
- умови участі у проекті, види діяльності учасників, форми взаємодії організаторів проектної діяльності з його учасниками та іншими суб'єктами,
- ресурси для реалізації проекту,
- критерії оцінки роботи окремих учасників та проекту в цілому,
- результати проекту, можливі варіанти продовження й розвитку проекту,
- автори, координатори, організатори проекту.

Структурні елементи проекту можуть змінюватися в залежності від конкретних цілей та задач.

Алгоритм проектної діяльності здійснення проекту

Діяльність у процесі навчального проектування здійснюється поетапно:

1. Підготовчий

- підготовка учнів до роботи,
- визначення проблеми,
- формулювання цілей та завдання щодо її розв'язання,
- визначити форму кінцевого продукту,
- висунення гіпотези,
- обговорення методів дослідження.

2. Технологічний – планування роботи

- визначення основних джерел, способів збору інформації, процедури й критерії оцінки результатів,
- розподіл роботи між членами групи (якщо проект груповий),
- збирання інформації стосовно визначеної проблеми,
- пошук розв'язання цієї проблеми,
- вирішення проміжних завдань,
- розв'язання проблеми,
- складання портфоліо,
- аналізування отриманих результатів,
- формулювання висновків.

3. Заключний

- оформлення проекту,
- здійснення його захисту,
- підведення підсумків.

Карта проекту

Назва проекту	Назва проекту має бути короткою (не більше 10 слів), передавати головну ідею проекту і бути «помітною», щоб відразу привернути увагу. Відображає проблему, на вирішення якої буде спрямовано проект та очікувані кінцеві результати.
Тематична сфера проекту	Тематична сфера проекту, яку Ви самостійно обрали
Проблема проекту	Короткий опис проблеми, що потребує вирішення. У цьому розділі Вам слід точно описати конкретну проблему, яку збираєтесь розв'язати за допомогою проекту. Опишіть ситуацію, що спонукала Вас приступити до розробки проекту. Пам'ятайте про тісний зв'язок між описом проблеми і метою проекту, за допомогою якого вирішуватиметься дана проблема.

Обґрунтування доцільності проекту	<p>Обґрунтування доцільності проекту – це рівень його важливості в даний період часу і в даній ситуації для вирішення певної проблеми, питання або завдання.</p> <p>Обґрунтування доцільності проекту або актуальність проекту показує затребуваність вивчення проблеми проекту, практичної і творчої реалізації її рішення.</p> <p>Обґрунтування доцільності проекту підвищує його значущість і дає можливість застосування на практиці розробки цієї роботи.</p>
Ціль проекту	<p>Цілі формулюють для того, щоб показати, до чого приведе запланована діяльність з вирішення проблеми в межах проекту.</p> <p>Мета має бути конкретною, вимірюваною, орієнтованою на дію, реалістичною, обмеженою в часі. Успіх проекту визначатиметься тим, наскільки добре Ваш освітній заклад досягає цілей проекту.</p>
Завдання проекту	<p>Практичні кроки або логічні напрями, спрямовані на досягнення цілей. Завдання формулюються зразу ж після цілей, що дозволяє їх конкретизувати. Основна вимога до формулювання завдань – конкретність і практична наочність результатів їх виконання. Усі завдання мають бути чітко підпорядковані цілям проекту і узгоджуватися між собою за термінами та ресурсами. Щоб провести це узгодження, слід визначити тривалість проекту, обсяги матеріальних і людських ресурсів, необхідних для виконання завдань.</p>
Адресати проекту	<p>На кого спрямований проект? Хто отримає користь від його реалізації?</p>
Зміст проекту. План реалізації проекту	<p>Детальний (покроковий) опис дій, застосування методів, методик і прийомів, узгоджених між собою у часі.</p> <p>1-й крок... 2-й крок... 3-й крок...</p> <p>Одним із показників якості проекту є коректність планування і розташування за часом заходів та інших дій, з яких він складається.</p> <p>Кінцеві результати. Короткий опис кінцевого результату (продукту), який дається, зазвичай, у вимірюваних показниках.</p>

<p>Очікувані результати проекту</p>	<p>Реалізація будь-якого проекту повинна мати на виході одержання конкретних позитивних змін. Отже, при формулюванні очікуваних результатів розробник проекту має виходити з того, що ці результати будуть чимось таким, що можна охарактеризувати певними словами, що свідчать про позитивні зміни, які відбулися під впливом заходів проекту. Очікувані результати мають бути:</p> <ul style="list-style-type: none"> • очікувані короткострокові результати (результат-продукт), • очікувані довгострокові результати (результатвплив), • кількісні та якісні індикатори успішності проекту.
<p>Інноваційність проекту</p>	<p>Чи передбачає проект нововведення, впровадження нових ідей, технологій, процесів, що в кінцевому підсумку забезпечують успіх у вирішенні проблеми, на вирішення якої спрямована пропонується діяльність, у забезпеченні потреб цільової аудиторії проекту? Наскільки ці нововведення є якісними і такими, що сприятимуть досягненню мети проекту. Тобто необхідно проаналізувати проект на предмет наявності нового та свіжого погляду на шляхи вирішення суспільно значущих проблем.</p>
<p>Критерії та показники ефективності проекту</p>	<p>Критерії ефективності. Перелік вимірюваних показників, за якими можна оцінити:</p> <ul style="list-style-type: none"> - динаміку позитивних змін - наскільки успішно здійснено заплановану роботу, - можна оцінити досягнення запланованих результатів у ході виконання проекту та після його закінчення.
<p>Термін реалізації проекту</p>	<p>Це період часу від задуму проекту до завершення його реалізації.</p>
<p>Способи інформування про проект</p>	<p>Яким чином ви будете інформувати про хід реалізації проекту? Через які інформаційні канали? Чи, можливо, ваш проект має відбуватися без особливого розголошення?</p>
<p>Автор проекту</p>	<p>Прізвище, ім'я, по батькові здобувача вищої освіти</p>

До «Карти проєкту» можуть додаватись на окрему листі (в форматі документу Word) такі «продукти» проєктної діяльності, як:

- структурно-логічні моделі, схеми;
- методичні рекомендації щодо окресленої проблеми;
- розроблений план заходів та дій Вашого освітнього закладу щодо подолання окресленої проблеми;
- програма проведення тренінгу (майстер-класу, семінару тощо) із додатками копії роздаткових матеріалів (за наявності),
- програма проведення круглого столу із додатками підсумкового документу круглого столу;
- програма проведення конференції із додатками копії роздаткових матеріалів;
- таблиці, рисунки, плакати та інше.

Моделювання

Моделювання – створення деякого образу об'єкта-оригіналу, названого моделлю, що у визначених умовах може замінити сам об'єкт-оригінал, відтворюючи властивості та характеристики оригіналу. У процесі моделювання відбувається уявне розкладання реальної системи – оригіналу на елементи, які тим чи іншим чином пов'язані між собою.

Модель – це відображення в схемі, формулі, вірці тощо характерних ознак об'єкта, який досліджується. Вона є спрощеною конкретною життєвою (управлінською) ситуацією, іншими словами, у моделях певним чином відображаються реальні події, обставини тощо.

Моделі класифікують за різними ознаками:

- за формою представлення моделей: логічні, математичні, предметні;
- за природою модельованих явищ: механічні, геометричні, фізичні;
- за завданнями моделювання: управлінські, ситуаційні, економічні;
- за ступенем точності: близькі, точні;
- за обсягом відображених у моделі якостей оригіналу: повні, неповні;
- за відтвореними властивостями об'єкта-оригіналу: структурні, функціональні;
- за способом подання (матеріальні (предметні) та інформаційні);
- за галузями використання (навчальні, дослідницькі, ігрові, імітаційні, науково-технічні);
- за фактором часу: статичні та динамічні.

Відповідно до того, що мета моделювання в загальному випадку може бути теоретичною й практичною, моделі також розділяються на два види:

- пізнавальні;
- прагматичні.

Пізнавальні моделі є формою організації й представлення знань, засобом з'єднання нових знань із наявними, тому при виявленні розбіжностей між моделлю й реальністю постає завдання усунення цієї розбіжності за допомогою зміни моделі.

Прагматичні моделі є засобом керування, організації практичних дій, способом представлення зразково правильних дій, тобто еталонів чи їхніх результатів. Прикладами прагматичних моделей можуть бути плани й програми дій, статuti організацій і кодекси законів, нормативна база, технологічні схеми різних організаційних операцій, алгоритми, робочі креслення й шаблони, параметри добору й технологічні допуски тощо.

Основні етапи створення моделей:

№ п/п	Етап	Зміст етапу
1	Підготовчий етап	<ul style="list-style-type: none"> - Визначення об'єкта моделювання. - Формулювання проблеми (мети). - Постановка завдань - Збір інформаційних даних, які впливають на функціонування та розвиток об'єкта.
2	Конструювання моделі	<ul style="list-style-type: none"> - Вибір засобів моделювання: виду моделі, мови моделювання. - Визначення складу, елементів, структури, параметрів, показників, що відображають властивості і характеристики об'єкта. - Конструювання моделі або вибір моделі з наявного списку, каталогу тощо. - Перевірка моделі на відповідність критеріям: послідовність, повнота, завершеність, точність, однозначність, економічність, результативність.
3	Підсумковий етап	<ul style="list-style-type: none"> - Визначення можливих результатів побудованої моделі. - Презентація моделі.

Складання списку літературних джерел

Складання списку використаних джерел є самостійним завданням, а також є обов'язковим при конспектуванні самостійно опанованих тем, створенні глосарію, виконанні письмових робіт і завдань тощо.

Список літературних джерел формується здобувачем вищої освіти за його вибором одним із таких способів:

- у порядку появи посилань у тексті;
- в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків;
- у хронологічному порядку.

Бібліографічний опис списку літературних джерел оформлюється здобувачем вищої освіти відповідно до Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. / Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше; чинний від 2016-07-01]. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с.

Презентація

Презентація (від англ. presentation - представлення, показ) – це набір картинок-слайдів на певну тему, який зберігається у файлі спеціального формату.

Кожен слайд може містити довільну текстову, графічну та відеоінформацію, анімацію, звук, діаграми і графіки, табличні й інші матеріали.

Презентації створюються для наочної підтримки захисту дослідницьких робіт, доповідей, рефератів, підготовки навчальних занять.

Відповідно до мети створення презентації здійснюється вибір типу інформації, схем структуризації даних та порядок їх викладу.

Успішність презентації залежить від того, наскільки ретельно перед її створенням було продумано та враховано такі фактори:

- організація презентації (визначення суті того, про що необхідно розповісти);
- урахування особливостей слухацької аудиторії;
- визначення структури (схеми, сценарію) презентації: послідовність викладення матеріалу, добір різноманітних зображень, анімаційних ефектів та інших елементів, що супроводжують виклад.

Перед створенням презентації необхідно:

- визначити призначення презентації, спосіб демонстрації;
- розробити сценарій презентації;
- продумати зміст усіх слайдів, їх стиль та оформлення.

Вимоги до змісту презентації (за Д. Льюїсом):

- кожен слайд має відображати одну думку;
- текст має складатися з коротких слів та простих речень;
- рядок має містити 6-8 слів;
- всього на слайді має бути 6-8 рядків;
- загальна кількість слів не повинна перевищувати 50;
- дієслова мають бути в одній часовій формі;
- заголовки мають привертати увагу аудиторії та узагальнювати основні ідеї слайда;
- у заголовках мають бути і великі, і малі літери (а не тільки великі);
- слайди мають бути не надто яскравими – зайві прикраси лише створюють бар'єр на шляху ефективної передачі даних;
- кількість блоків статистичних даних на одному слайді має бути не більше чотирьох;
- підпис до ілюстрації розміщується під нею, а не над нею;
- усі слайди презентації мають бути витримані в одному стилі.

Вимоги щодо врахування фізіологічних особливостей людини у сприйнятті кольорів і форм:

- стимулюючі (теплі) кольори сприяють збудженню й діють як подразники (у порядку спадання інтенсивності впливу: червоний, оранжевий, жовтий);
- дезінтегруючі (холодні) кольори заспокоюють, викликають сонливий стан (у тому самому порядку: фіолетовий, синій, блакитний, синьо-зелений, зелений);
- нейтральні кольори: світло-рожевий, жовто-зелений, коричневий;
- поєднання двох кольорів – кольору знака і кольору фону – суттєво впливає на зоровий комфорт, причому деякі пари кольорів не тільки стомлюють зір, а й можуть спричинити стрес (наприклад: зелені символи на червоному фоні);
- найкраще поєднання кольорів шрифту і фону: білий на темно-синьому, чорний на білому, жовтий на синьому;
- кольорова схема має бути єдиною для всіх слайдів;
- будь-який фоновий малюнок втомлює очі та знижує ефективність сприйняття даних;
- підсвідомість легко вловлює чіткі, яскраві малюнки, що швидко змінюються, вони краще запам'ятовуються;
- будь-який другорядний об'єкт, що рухається (анімаційний), знижує якість сприйняття матеріалу, відволікає, порушує динаміку уваги;
- підключення у вигляді фонового супроводу нерелевантних звуків (пісень, мелодій) швидко втомлює, знижує продуктивність сприймання.

Людина може одночасно запам'ятовувати не більше трьох фактів, висновків, визначень. Фон є елементом заднього (другого) плану. Він має виділяти, підкреслювати інформацію слайда, але не затуляти її.

Критерії оцінювання презентацій:

- повнота розкриття теми;
- структуризація інформації;
- наявність і зручність навігації;
- відсутність граматичних, орфографічних і мовних помилок;
- відсутність фактичних помилок, достовірність поданої інформації;
- наявність і правильність оформлення обов'язкових слайдів (титольний, зміст, про проект, список джерел);
- оригінальність оформлення презентації;
- обґрунтованість і раціональність використання засобів мультимедіа та анімаційних ефектів;
- придатність презентації для обраної цільової аудиторії;
- грамотність використання кольорового оформлення;
- використання авторських ілюстрацій, фонів, фотографій, відеоматеріалів;
- наявність дикторського мовлення, його грамотність і доцільність;
- наявність, обґрунтованість і грамотність використання фонового звуку;
- розміщення і комплектування об'єктів; єдиний стиль слайдів.

Семінарські заняття

Структура навчальної дисципліни передбачає наявність семінарських занять, які є важливими організаційними формами навчання.

Семінарське заняття – навчальне заняття у формі колективного обговорення задалегідь визначених викладачем питань, доповідей, рефератів, завдань, есе тощо. Семінарські заняття спрямовано на поглиблення та систематизацію знань здобувачів вищої освіти, організацію та підвищення рівня автономності їх самостійної пізнавальної діяльності, формування оціночних суджень. Перелік тем семінарських занять визначено та затверджено у робочій програмі навчальної дисципліни.

Види семінарських занять:

- Семінар-практикум,
- Семінар-бесіда,
- Семінар-диспут,
- Семінар-конференція,

- Семінар-презентація.

На семінарських заняттях застосовуються інтерактивні методи: мозковий штурм, інтерв'ю, робота в малих групах, робота в парах, ділові ігри, рольові ігри, дискусії, кейс-стаді, проєктування, моделювання тощо.

***

Алгоритм підготовки до семінарського заняття:

- проаналізуйте тему заняття, подумайте над його дидактичними цілями і основними проблемами, які винесені на обговорення;
- опрацюйте рекомендовану навчальну, наукову та методичну літературу, при цьому обов'язково конспектуйте і занотуйте прочитане за правилами цитування, виписуйте те, що, на ваш погляд, сприятиме ефективному проведенню семінарського заняття;
- намагайтеся сформулювати свою думку з кожного питання і обґрунтуйте свої міркування;
- запишіть запитання, які виникли у вас під час підготовки до проведення семінарського заняття, зверніться за консультацією до викладача;

Оцінки отримані здобувачем вищої освіти на семінарському занятті враховуються при виставленні підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

Практичні заняття

Практичне заняття – вид навчального заняття, під час якого викладач організовує детальний розгляд здобувачами вищої освіти окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання здобувачем вищої освіти відповідно до сформульованих завдань.

Перелік тем практичних занять визначає робоча програма навчальної дисципліни.

Практичне заняття включає:

- проведення попереднього контролю знань, умінь і навичок студентів;
- постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів;
- розв'язування завдань з їх обговореннями;
- розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання;
- виконання вправ;
- робота в групах.

Практичні заняття проходять в аудиторіях або в навчальних лабораторіях, оснащених необхідними технічними засобами.

Оцінки отримані здобувачем вищої освіти на практичному занятті враховуються при виставленні підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

Теми практичних/семінарських занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 2. Сутність інноваційної освітньої діяльності	2
2.	Тема 5. Інтерактивні технології навчання і виховання	2
3.	Тема 8. Науково-методичний супровід інноваційної освітньої діяльності	2
	Усього	6

Зміст практичних занять

Тема 2. Сутність інноваційної освітньої діяльності

1. Гра «Галерея інноваторів освіти Одещини»

- Доповіді про інноваторів регіону в сфері освіти.
- Презентація портфоліо інноваторів регіону в сфері освіти.

2. Обговорення і підведення підсумків заняття.

Тема 5. Інтерактивні технології навчання, виховання і управління проєктування

1. Питання для обговорення:

- Визначте характерні особливості інтерактивних технологій навчання і виховання.
- В чому полягає суть інтерактивних технологій управління? Наведіть приклади.

2. Робота в мікрогрупах.

Правила роботи в мікрогрупах.

- всі члени групи повинні добре бачити друг друга;

- в кожній групі учасник грає певну роль – спікер, секретар, посередник, доповідач;
- функції в групі розподіляють за бажанням учасників;
- у процесі роботи групи кожен повинен мати можливість висловлювати власну думку.

Обов'язки спікера групи:

- оголошувати завдання групи;
- встановлювати порядок їх виконання;
- визначати того, хто буде стежити за часом;
- пропонувати членам групи виступати по черзі;
- стежити за записами, які робить секретар, допомагати йому чіткими формулюваннями; узагальнювати думки інших членів групи;
- активізувати роботу групи;
- підводити підсумок роботи групи;
- визначати доповідача або самому доповідати про результати роботи групи;
- стежити за виконанням групою прийнятих правил.

Обов'язки секретаря групи:

- вести розбірливі записи результатів групової роботи;
- чітко формулювати відповіді групи на кожне запитання;
- вимагати від групи або її більшості вироблення єдиної думки;
- бути готовим висловлювати думку групи під час підведення підсумків або допомогти тому, хто відповідає.

Обов'язки посередника групи:

- активно приймає участь в обговоренні завдання, висловлює власну думку;
- слідкує за часом;
- стимулює роботу групи.

Обов'язки доповідача групи:

- активно приймає участь в роботі групи;
- висловлює думку групи;
- демонструє результати її роботи

Завдання. За допомогою карти проекту розробить інноваційний проект за тематикою заняття.

(Робота здійснюється по етапно за допомогою викладача).

Презентація проєктів.

3. *Обговорення і підведення підсумків заняття.*

Тема 8 Науково-методичний супровід інноваційної освітньої діяльності

1. *Питання для обговорення:*

- Дайте визначення поняттю «науково-методичний супровід».
- Визначте та обґрунтуйте концептуальні засади розбудови системи науково-методичного супроводу.

2. *Мозковий штурм «Форми і методи науково-методичного супроводу інноваційної освітньої діяльності».*

3. *Робота в мікрогрупах.*

Завдання. Розробка науково-методичного супроводу інноваційної освітньої діяльності.

Захист завдання.

4. *Обговорення і підведення підсумків заняття.*

Контрольні засоби перевірки результатів навчання

Питання для самоконтролю

1. Проаналізуйте поняття «інновації», «освітні інновації», «педагогічні інновації».
2. Визначте сутність і особливості інновацій в освіті.
3. Схарактеризуйте джерела освітніх інновацій.
4. Визначте і обґрунтуйте передумови інноваційних змін в освіті.
5. Схарактеризуйте класифікацію освітніх інновацій.
6. Визначте критерії освітніх інновацій.
7. Визначте особливості інноваційних процесів в системі освіти.
8. Проаналізуйте закони перебігу інноваційних педагогічних процесів.
9. Схарактеризуйте структуру та етапи інноваційного процесу.
10. Розкрийте сутність і закономірності розвитку освітніх інноваційних процесів.
11. Визначте особливості управління інноваційним процесом.
12. Проаналізуйте поняття «освітня діяльність», «інноваційна діяльність», «інноваційна освітня діяльність».

- 13.Визначте і схарактеризуйте рівні освітньої інноваційної діяльності.
- 14.Обгруйте об'єкти і суб'єкти інноваційної освітньої діяльності.
- 15.Розкрийте сутність і структура інноваційної освітньої діяльності.
- 16.Визначте завдання і зміст інноваційної освітньої діяльності.
- 17.Схарактеризуйте методи інноваційної освітньої діяльності.
- 18.Проаналізуйте принципи здійснення інноваційної освітньої діяльності.
- 19.Розкрийте сутність управління інноваційною освітньою діяльністю.
- 20.Проаналізуйте основну нормативну базу про інноваційну діяльність в сфері освіти.
- 21.Розкрийте сутність та специфіку інноваційних технологій в освіті.
- 22.Схарактеризуйте класифікацію інноваційних технологій в освіті.
23. Розкрийте особливості інноваційних технологій навчання, виховання і управління.
- 24.Визначте процедуру експертизи інноваційних технологій навчання, виховання і управління.
- 25.Розкрийте сутність інтерактивних технологій навчання і виховання.
- 26.Проаналізуйте інтегративні технології.
- 27.Проаналізуйте технологію «перевернутий клас».
- 28.Проаналізуйте ігрові технології. Наведіть приклади.
- 29.Проаналізуйте діалогічні технології. Наведіть приклади.
- 30.Проаналізуйте технологію колективної творчої справи. Наведіть приклади.
- 31.Проаналізуйте тренінгові технології.
- 32.Проаналізуйте проєктні технології. Наведіть приклади.
- 33.Проаналізуйте квест-технології.
- 34.Проаналізуйте змагальні технології.
- 35.Проаналізуйте кейс-технології.
- 36.Проаналізуйте ІКТ-технології.
- 37.Схарактеризуйте вимоги до педагога при застосуванні інтерактивних технологій.
- 38.Проаналізуйте бренд-стратегії як інноваційну технологію управління.
- 39.Проаналізуйте бенчмаркінг як інноваційну технологію управління.
- 40.Проаналізуйте інжиніринг як інноваційну технологію управління.
- 41.Проаналізуйте реінжиніринг як інноваційну технологію управління.
- 42.Проаналізуйте тімблдінг як інноваційну технологію управління.
- 43.Проаналізуйте рейфреймінг як інноваційну технологію управління.
- 44.Проаналізуйте кейс-метод як інноваційну технологію управління.
- 45.Розкрийте психологічні особливості інноваційної освітньої діяльності.
- 46.Доведіть, що педагог є суб'єктом інноваційної освітньої діяльності.
- 47.Праналізуйте інноваційну компетентність педагога.
- 48.Розкрийте сутність проблеми сприйняття інновацій учасниками освітнього процесу.

49. Проаналізуйте антиінноваційні бар'єри у педагогів, їх сутність, особливості і види.
50. Визначте шляхи профілактики і подолання антиінноваційних бар'єрів у педагогів.
51. Розкрийте сутність психологічної готовності педагогів до інноваційної освітньої діяльності.
52. Проаналізуйте структуру готовності до інноваційної освітньої діяльності.
53. Визначте і схарактеризуйте показники готовності педагогів інноваційної освітньої діяльності.
54. Визначте діагностичний інструментарій вимірювання готовності педагогів інноваційної освітньої діяльності.
55. Визначте організаційно-методичні засади підготовки педагогів до інноваційної освітньої діяльності.
56. Розкрийте особливості проектування інноваційної освітньої діяльності.
57. Визначте і обґрунтуйте організаційно-методичні умови організації інноваційної освітньої діяльності.
58. Обґрунтуйте роль методичного менеджменту інноваційної освітньої діяльності.
59. Визначте методи мотивування педагогів до інноваційної освітньої діяльності.
60. Доведіть, що науково-методичний супровід є інструментом ефективної інноваційної освітньої діяльності.
61. Розкрийте сутність науково-методичного супроводу.
62. Схарактеризуйте структуру та зміст науково-методичного супроводу.
63. Проаналізуйте систему науково-методичного супроводу.
64. Проаналізуйте концептуальні засади розбудови системи науково-методичного супроводу.
65. Визначте і схарактеризуйте форми і методи науково-методичного супроводу.

Рекомендовані літературні джерела

Основна

1. Гуревич Р.С., Кадемія М. Ю., Шевченко Л. С. Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід: навч. посібник; за ред. Гуревича Р. С. Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2012. 348 с.
2. Даниленко Л. І. Менеджмент інновацій в освіті. К.: Шкільний світ, 2007. 120 с.
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: підручник. 3-тє вид., доповн. К.: Академвидав, 2015. 304 с.
4. Інноваційні педагогічні технології: посібник. за ред.. О.І. Огієнко; авт. кол.: О.І.Огієнко, Т.Г. Калюжна, Ю.С. Красильник, Л.О.Мільто, Ю.Л. Радченко, К.В. Годлевська, Ю.М. Кобюк. К., 2015. 314 с.
5. Мариновська О.Я. Педагогічна інноватика & Менеджмент інновацій: навч.-метод. посіб. Івано-Франковськ: Місто НВ. 2019. 504 с.
6. Паламарчук В. Ф. Першооснови педагогічної інноватики. К.: Освіта України, 2005. 504 с.
7. Педагогічна інноватика: навчально-методичний посібник: Автори-упорядники: Цюняк О. П., Довбенко С. Ю., Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г. М., 2019. 190 с.
8. Химинець В. В. Інноваційна освітня діяльність. Тернопіль: Мандрівець, 2009. 360 с.
9. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій: навч.-метод. Посібник. Х. : Вид. група «Основи», 2009. 176 с.

Додаткова

1. Бойко А. М. Упровадження педагогічної інноватики в практику виховання: монографія. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2011. 384с.
2. Ващенко Л. М. Управління інноваційними процесами в загальній середній освіті регіону: монографія К.: Тираж, 2005. 380 с.
3. Даниленко Л. І. Менеджмент інновацій в освіті. К.: Шкільний світ, 2007. 120 с.
4. Василенко Н. В. Інноваційний потенціал школи. *Директор школи*. 2011. № 3. С. 25-28.
5. Василенко Н. В. Підготовка керівників загальноосвітніх навчальних закладів до інноваційної діяльності: Вінниця : ПП «ТД «Едельвейс і К», 2010. 224 с.
6. Гуревич Р. С., Кадемія М. Ю. Веб-квест як інноваційна технологія навчання у вищій і середній школі. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. 2011. № 21 (232). Ч. 1. С. 36-45.
7. Докучаєва В. В. Проектування інноваційних педагогічних систем у сучасному освітньому просторі: монографія. Луганськ: Альма-матер, 2005. 304 с.

8. Інновації в освіті: інтеграція науки і практики : зб. наук.-метод. праць. за заг. ред. О. А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. 492 с.
9. Інноваційна діяльність педагога: від теорії до успіху: інформ.-метод. зб. упор. Г. О. Сиротенко. Полтава : ПОІППО, 2006. 124 с.
10. Інноваційні технології в сучасному освітньому просторі: колективна монографія / За заг. редакцією Г.Л. Єфремової. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2020. 444 с.
11. Клеха Л. Управління інноваціями. *Директор школи*. 2010. № 40. С. 24-25.
12. Кремень В. Г., Ільїн В.В., Пролеєв С.В. та ін. Феномен інновації: освіта, суспільство, культура. за ред. В. Г. Кременя. К.: Педагогічна думка, 2008. 472с.
13. Литвинов А. С. Педагогічний провайдинг інновацій в освіті: навч. посіб.: Університетська книга, 2017. 268 с.
14. Мармаза О.І. Інноваційні підходи до управління навчальним закладом. Харків: Основа, 2014. 240 с.
15. Мірошнік С. І. Інновації в системі середньої загальної освіти : теоретичний аспект: [http:// www.nbu.gov.ua](http://www.nbu.gov.ua)
16. Нікула Н.В. Управління інноваційною діяльністю закладів загальної середньої освіти в контексті впровадження концепції «Нова українська школа». Випуск 22. Т. 4. 2020. С. 201-205.
17. Організатору інноваційної діяльності та дослідно-експериментальної роботи у загальноосвітньому навчальному закладі: методичний порадник / Автори-упорядники: І. Н. Євтушенко, Ю. І. Завалевський, С. В. Кириленко, О. І. Киян, К. В. Таранік-Ткачук. К. Чернівці: Букрек, 2014. 420 с.
18. Петрова, І. Л., & Сивка, О. В. Розвиток інноваційної діяльності в організаціях освітньої сфери. *Вчені записки Університету «КРОК»*, 2019 (3 (51), 119–126.
19. Рацул А. Б., Ликов В. Н., Ликова В. І. Школа виховання креативного вчителя : (На матеріалі діяльності педагогічного клубу «Сухомлинець (1980-2017): монографія,; Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. Кропивницький : Код, 2018. 239 с.
20. Уруський В.І. Формування готовності вчителів до інноваційної діяльності: Методичний посібник. Тернопіль: ТОКІППО, 2005. 96с.
21. Ягоднікова В. В. Проблема антиінноваційних бар'єрів у виховній діяльності педагогів. *Педагогічна освіта: теорія і практика*: зб. наук. праць. Кам'янець-Подільський національний університет ім. І. Огієнка; гол. ред. Каньоса П. С. Кам'янець-Подільський: видавець ПП Зволенко Д. Г., 2013. Вип. 13. С. 162-167.
22. Ягоднікова В. В. Розвиток мотивації педагогів до інноваційної виховної діяльності : навч.-метод. посіб. Одеса: ТОВ «Лерадрук». 2013. 114 с.

23. Ягоднікова В. В. Формування інноваційної спрямованості виховного процесу загальноосвітньої школи: теоретичні і практичні аспекти: монографія. Одеса: Видавець В. В. Букаєв, 2016. 496 с.
24. Ягоднікова В.В. Психологічний тренінг як метод розвитку інноваційного потенціалу педагогів Актуальні проблеми психології інновацій: теорія та практика: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (15 вересня 2017 р). Одеса. ВМВ, 2017. С.160-163.
25. Ягоднікова В,В., Чешенко О.І. Інноваційні стратегії нової школи в Одеському регіоні. *Директор школи, ліцею, гімназії*. 2018. № 1. С.23-27.
26. Ягоднікова В.В. Критеріальний підхід до визначення стану сформованості інноваційної компетентності педагогів. Релігія, релігійність, філософія та гуманітаристика у сучасному інформаційному просторі: національний та інтернаціональний аспекти: зб. наук. праць / за заг. ред. д. філос. Н. Журби М.А. Монреаль СРМ «ASF», 2018. С.65-68.
27. Ягоднікова В.В. Актуалізація інноваційної компетентності педагогів у системі післядипломної освіти. Професійна компетентність сучасного педагога: методологія, теорія, методика, практика: монографія. Задорожна Л.К., Ягоднікова В.В., Сагач Г.М. та ін., за заг. ред. В.В..Ягоднікової. Одеса.: Вид.Букаєв В.В., 2019. С.119-143.

Електронні інформаційні ресурси

http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi	Верховна Рада України
www.mon.gov.ua	Міністерство освіти і науки України
https://osvita.odessa.gov.ua/	Департамент освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації
www.liga.net	Законодавство, новини, договори...
http://www.znannya.info	Інформаційний портал «Знання»
http://www.osvita.ua	Освітній портал Освіта.UA
http://www.intellect-invest.org.ua	Портал сучасних педагогічних ресурсів
http://www.ukped.com	Українська педагогіка.
http://www.intel.com/cd/corporate/education/emea/ukr/index.htm	Intel® у сфері освіти
http://innovosvita.com.ua/index.php/uk	Інноватика в сучасній освіті
https://itschool.odessaedu.net/uk/site/index.html	Школа у цифровому світі

Наукові бібліотеки

http://www.library.kr.ua/libworld/elib.html	Бібліотеки в Інтернеті
http://www.nbu.gov.ua/	Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
http://www.nbu.gov.ua/libdoc/	Комп'ютерні технології в бібліотеці (Київ)
http://www.nbu.gov.ua/eb/ep.html	Електронний фонд наукових публікацій
http://www.library.edu-ua.net/	Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського (Київ)
http://www.gntb.n-t.org/	Державна науково-технічна бібліотека України (Київ)
http://www.book-ua.org/	Бібліотека електронних підручників
http://www.nplu.kiev.ua/	Національна парламентська бібліотека України
http://www.odnb.odessa.ua/	Одеська національна наукова бібліотека
https://www.biblioteka.od.ua/	Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М.С. Грушевського
https://vnmzpv.odessaedu.net/	Відділ інформаційно-ресурсного забезпечення КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»